

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoο.gr

Περίοδος Δ' – Ἔτος ΙΗ' Φλώρινα – ἀριθμ. φύλλου 763 ²	Καθαρὰ Δευτέρα βράδυ 18 Μαρτίου 2024 (2001)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

“Ὅλα μὲ κατάνυξι

Κατάνυξις! Νά κάτι ποὺ λείπει ἀπὸ τὴ θρησκευτικὴ ζωὴ τῶν σημερινῶν Χριστιανῶν. Παρακολουθήστε τί γίνεται τώρα τὴν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Δὲν βλέπετε; Πολλοὶ τώρα πᾶνε στὴν ἐκκλησία γιὰ ν' ἀκούσουν τοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας καὶ τὶς ἄλλες ὠραῖες ἀκολουθίες. Πολλοὶ θὰ πᾶνε στὸ κήρυγμα. Πολλοὶ θὰ ἐξομολογηθοῦν. Πολλοὶ θὰ κοινωνήσουν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὅλα αὐτὰ γίνονται τυπικά, ξηρά, ψυχρά, ἀδιάφορα. Μὲ μιὰ λέξι, **χωρὶς κατάνυξι**. Γι' αὐτὸ δὲν φέρνουν καμμιά ὠφέλεια ἢ ἐλάχιστη ὠφέλεια φέρνουν.

Τώρα ὁμως, ἀγαπητοί μου, **τὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, ποὺ εἶνε περίοδος κατανύξεως**, ἂς προσπαθήσουμε **νὰ ζήσουμε** τὴν ἐκκλησιαστικὴ μας ζωὴ πιὸ οὐσιαστικά, νὰ τὰ ζήσουμε ὅλα μὲ κατάνυξι. Γι' αὐτὸ ἂς δοῦμε μὲ συντομία δύο πράγματα· πρῶτα τί εἶνε κατάνυξις καὶ μετὰ πῶς μποροῦμε νὰ τὴ βροῦμε.

• **Τί εἶνε κατάνυξις;** Κατάνυξις εἶνε τὸ ῥίγος, ἢ ἱερὴ συγκίνησι ποὺ δοκιμάζει ἢ καρδιά ὅταν ἔρθῃ σὲ συναισθησι τῆς ἀδυναμίας καὶ τῆς ἀθλιότητός μας ἐμπρὸς σὲ ἓνα Θεὸ παντοδύναμο καὶ πανάγιο. Κατάνυξις εἶνε ἢ φωτιά ποὺ ἀνάβει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο καὶ καίει σὰν φρύγανα τὰ ἁμαρτήματά μας. Κατάνυξις εἶνε τὸ πνευματικὸ ἐκεῖνο σφυρί, μὲ τὸ ὁποῖο συντρίβουμε τὴν πέτρινη καρδιά μας γιὰ νὰ γίνῃ **«καρδιά συντετριμμένη καὶ τεταπεινωμένη»** (Ψαλμ. 50,19). Κατάνυξις εἶνε «τὸ κλειδὶ ποὺ ἀνοίγει τὴν θύρα τοῦ ἐλέους καὶ τῆς εὐσπλαχνίας τοῦ Θεοῦ». Κατάνυξις κατὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο εἶνε ἢ περισυλλογή, ἢ συγκέντρωσι καὶ ἢ στροφή τῶν αἰσθήσεων καὶ δυνάμεων μας πρὸς τὸν Θεό (βλ. Πρὸς Δημήτριον καὶ Στελέχιον· Ρ.Γ. 47,393-422).

Ἡ κατάνυξις κλείνει ὅλες τὶς πόρτες καὶ δὲν ἐπιτρέπει τὴν εἴσοδο σὲ κανένα, γιὰτὶ **ἢ ψυχὴ μέσα στὸν οἶκο τῆς ἔχει τὸν Κύριό τῆς**

καὶ συναναστρέφεται καὶ ἀδολεσχεῖ μαζί του. Ὁ Χριστιανὸς ποὺ ἔχει κατάνυξι, τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς ἢ τῆς θείας κοινωνίας σὲ ἓνα μόνο προσέχει· στὸ Θεό. Δὲν βλέπει καὶ δὲν ἀκούει τίποτε ἄλλο παρὰ τὸν Κύριό του.

Ἐνα ἐξωτερικὸ γνῶρισμα τῆς κατανύξεως εἶνε ὁ **«κλαυθμὸς»** καὶ ὁ **«κοπετὸς»** τοῦ προφήτου Ἰωήλ (2,12), εἶνε τὰ δάκρυα ποὺ ἔρχονται στὰ μάτια ὅταν ἢ ψυχὴ βρίσκεται σὲ ἐπαφή μὲ τὴ Θεότητα καὶ συναισθάνεται τὴν ἀθλιότητά τῆς, τὰ ἁμαρτήματά τῆς, τὴν ἐνοχὴ τῆς.

Ὅσα ὁμως εἶπαμε γιὰ τὴν κατάνυξι θὰ τὰ καταλάβουμε καλύτερα, ἐὰν δοῦμε μερικὰ **παραδείγματα ἁγίων** ποὺ εἶχαν ἀποκτήσει αὐτὴ τὴν ἀρετή.

Ἀπὸ τὴν **Παλαιὰ Διαθήκη** ἔχουμε πρῶτα - πρῶτα τὸν προφητάνακτα **Δαυῖδ**, ποὺ τὰ δάκρυα γιὰ τ' ἁμαρτήματα τὰ εἶχε σὰν καθημερινὴ τροφή τῆς ψυχῆς, ὅπως βεβαιώνει ὁ ἴδιος· **«Ἐκοπίασα ἐν τῷ στεναγμῷ μου, λούσω καθ' ἐκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω»**, δηλαδή· Κουράστηκα ν' ἀναστενάζω· λούζω κάθε νύκτα τὸ κρεβάτι μου, βρέχω τὸ στῶμα μου μὲ τὰ δάκρυά μου (Ψαλμ. 6,7). Ἔχουμε ἀκόμη τὸν προφήτη **Ἱερεμία**, ποὺ ἔκλαιγε γιὰ τὴ συμφορὰ καὶ τ' ἁμαρτήματα τοῦ λαοῦ καὶ ἔλεγε ἐκεῖνο τὸ συγκινητικὸ· **«Τίς δώσει κεφαλὴ μου ὕδωρ καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων, καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, τοὺς τετραυματισμένους θυγατρὸς λαοῦ μου;»**. Ποιός, δηλαδή, θὰ δώσῃ στὴν κεφαλὴ μου νερὸ καὶ θὰ κἀνῃ τὰ μάτια μου πηγὴ δακρύων, γιὰ νὰ κλάψω μέρα-νύκτα τοῦτο τὸ λαὸ μου, τοὺς νεκροὺς τῆς θυγατέρας μου, δηλαδή τοῦ λαοῦ μου; (Ἱερ. 9, 1).

Καὶ ἀπὸ τὴν **Καينὴ Διαθήκη** παραδείγματα κατανύξεως ἔχουμε τὰ δάκρυα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, τὰ δάκρυα τῆς πόρνης γυναικὸς ποὺ μετανόησε καὶ ἔπλυσε τὰ πόδια τοῦ Κυ-

ρίου, την βαθύτατη συγκίνησι πού αισθάνθηκε την ημέρα τῆς Πεντηκοστῆς τὸ πλῆθος ἀκούγοντας τὸν ἀπόστολο Πέτρο νὰ κηρύττη γιὰ τὸν Ἐσταυρωμένο· «*Ἀκούσαντες κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί;*» (Πράξ. 2,37).

Πολλὰ ἐπίσης παραδείγματα κατανύξεως συναντοῦμε στοὺς **βίους τῶν ἁγίων**. Ὅλοι οἱ ἀσκηταί, Ἄντωνιος Παχώμιος Ἀρσένιος..., ἦταν ψυχὲς εὐκατάνυκτες καί, ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία, «*ταῖς τῶν δακρῦν των ροαῖς (=μὲ τὰ ἄφθονα δάκρυά τους) τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησαν*». Γιὰ τὸν ἅγιο **Ἀρσένιο** μάλιστα λένε, ὅτι βρισκόταν πάντα σὲ κατάνυξι καὶ εἶχε στὸν κόρφο του ἓνα μαντήλι «*χάριν τῶν δακρῦν τῶν καταρρεόντων διηνεκῶς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ*». Ὁ δὲ ὄσιος **Ἐφραίμ**, πού ἔγραψε τοὺς περίφημους κατανυκτικοὺς λόγους, προέτρεπε τοὺς μαθητὰς του λέγοντας· «Ἐλάτε, παιδιὰ μου... Ἄς ἀγοράσουμε σωτηρία ψυχῶν. Γεμίστε τὰ μάτια (τοῦ σώματος) ἀπὸ δάκρυα, κι ἀμέσως θ' ἀνοίξουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς». Καὶ ἓνας ἄλλος σπουδαῖος ἀσκητής, ὁ **ἄββᾶς Ἡσαΐας**, λέει γιὰ τὸν ἑαυτό του· «Ἡ σκληρότητα τῆς καρδιᾶς ἐξήρανε τὰ μάτια μου καὶ τὸ πολυθόρυβο τῆς διανοίας μου μ' ἔκανε νὰ λησμονήσω τὰ ὕψιστα ζητήματα. Ἀδελφοί, ὅσοι μὲ ξέρετε, κλάψτε τώρα μαζί μου καὶ παρακαλέστε τὸ Θεό, νὰ ἔρθῃ σ' ἐμένα ἡ βοήθεια τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία θὰ μ' ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὰ ἐλαττώματά μου πού μὲ τραβοῦν πρὸς τὴν κόλασι».

• Καὶ τώρα ἄς δοῦμε, **πῶς ἀποκτᾶται ἡ κατάνυξι**. Γιὰ νὰ γίνῃ ἡ κατάνυξι ἓνα αἶσθημα ὄχι στιγμιαῖο, πού εὐκόλα ἐξατμίζεται, ἀλλὰ μόνιμο, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ συνεχῆ καὶ ἐντατικὴ καλλιέργεια. Καὶ τὰ σπουδαιότερα μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα καλλιεργεῖται καὶ ἀναπτύσσεται τὸ ἄνθος τῆς ἱερᾶς κατανύξεως, εἶνε τὰ ἑξῆς.

1. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὅταν μελετᾶς ἡ ἀκούς μὲ πίστι καὶ προσοχὴ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, τότε αὐτός, ὡς μέσον τῆς θείας χάριτος, ἔχει τὴ μυστικὴ δύναμι νὰ διεγείρῃ μέσα σου αἰσθήματα εὐλαβείας, νὰ δίνη φτερὰ στὴ διάνοιά σου καὶ νὰ θερμαίνῃ ἰσχυρὰ τὴν καρδιά σου. Μελέτα λοιπὸν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ κατανύγῃσαι.

2. Ἡ καθημερινὴ αὐτοεξέτασι τοῦ βίου μας. Κάθε βράδι, προτοῦ ὁ ὕπνος νὰ κλείσῃ τὰ βλέφαρά μας, νὰ ἐξετάζουμε ἂν εἴμαστε ἐν τάξει μὲ τὴ συνειδήσί μας καὶ μὲ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ζητοῦμε τὸ ἔλεος του γιὰ τὶς πα-

ραβάσεις μας. «*Ἄ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε*» (Ψαλμ. 45). Δηλαδή· Ὡ ἄνθρωποι· τὴ νύχτα, τὴν ὥρα πού ὄλα ἡσυχάζουν, ξεδιπλώστε τὴ συνειδήσας. Στήσετε δικαστήριον μὲ κατηγορούμενον τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό σας. Καθρεφτιστῆτε στὸ νόμο τοῦ Θεοῦ. Παρατηρήστε καὶ ἐλέγξτε τὸ ἐσωτερικὸ τῆς ψυχῆς, ὄλα τὰ κινήματά της, ὄλες τὶς σκέψεις· καὶ τότε ἀσφαλῶς θὰ βρῆτε πολλά, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κλάψετε καὶ νὰ ζητήσετε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

3. Κατανυκτικὲς προσευχὲς. Εἶνε κι αὐτὲς ἓνα ἄριστο μέσο γιὰ νὰ καλλιεργηθῇ ἡ κατάνυξι. Στὰ ἱερὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχουν ὠραῖες προσευχὲς καὶ κατανυκτικὰ τροπάρια, πού γεμίζουν τὴν ψυχὴ τοῦ προσεκτικοῦ ἀναγνώστου μὲ θάμβος καὶ φέρνουν στὰ μάτια δάκρυα.

4. Ἡ μελέτη βίων τῶν ἁγίων καὶ ἰδίως **τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου**. Πολλοὶ ἀδιάφοροι ἄνθρωποι ἤρθαν σὲ συντριβὴ καὶ μετάνοια ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσι τοῦ βίου ἐνὸς ἁγίου. Ἡ μελέτη δὲ τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ εἶνε ἱκανὴ νὰ μαλακώσῃ καρδιὰς καὶ νὰ κἀνῃ νὰ γονατίσουν ἐμπρὸς στὸν Ἐσταυρωμένο ψυχὴ καὶ σῶμα. Πῶς νὰ μὴν κατανυχθοῦμε, πῶς νὰ μὴν κλάψουμε καὶ νὰ μὴν πενθήσουμε, βλέποντας τὸ Χριστὸ νὰ πάσχῃ γιὰ τὴ δικὴ μας σωτηρία;

Ὅλα αὐτὰ εἶνε χρήσιμα καὶ βοηθοῦν τὸ Χριστιανὸ νὰ ἔρθῃ σὲ κατάνυξι. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ κατάνυξι εἶνε κυρίως χάρισμα θεϊκό, γι' αὐτὸ **μὲ ἐπίμονη προσευχὴ νὰ τὸ ζητοῦμε**, καὶ ὁ Κύριος θὰ μᾶς τὸ δώσῃ. Ἄς λέμε μαζί μὲ τὸν ὄσιο Ἐφραίμ· «*Χάρισαί μοι, Κύριε, δάκρυα κατανύξεως, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ ἐλεήμων, ὅπως μὲ αὐτὰ κλαύσω τὸν ἑαυτόν μου καὶ ἴκετεύσω τὴν εὐσπλαγχνίαν σου· καθάρισόν μου τὸν ῥύπον τῆς ἁμαρτίας*».

* * *

Ἄς κοπιᾶσουμε, ἀδελφοί μου, γιὰ ν' ἀποκτήσουμε τὴν κατάνυξι. Ὅλες οἱ χαρὲς τοῦ κόσμου δὲν ἀξίζουν ὅσο ἀξίζει ἓνα δάκρυ καὶ ἓνας στεναγμὸς γιὰ τ' ἁμαρτήματά μας. **Ἄς μιμηθοῦμε** τὴν κατάνυξι τοῦ Πέτρου, τοῦ τελώνου, τῆς ἁμαρτωλῆς γυναικός, τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου. **Ἄς καλλιεργήσουμε** μὲ ὄλα τὰ μέσα τὸ οὐράνιον φυτὸ τῆς κατανύξεως. Τὸ ἄρωμά του εἶνε ἄρωμα ἀγγέλων, εἶνε ἡ χαρὰ τοῦ παραδείσου, εἶνε ὁ πλοῦτος τῆς χάριτος. Γι' αὐτὸ εἶπε ὁ Κύριος· «*Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται*» (Ματθ. 5,4).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2605	Καθαρὰ Τρίτη βράδυ 19 Μαρτίου 2010	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---------------------------------------	---

“Ὀπλα τῆς Σαρακοστῆς

Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου, ἀδελφοί μου, μπήκαμε στὴν ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Δόξα τῷ Θεῷ ὅλοι εἴμαστε Χριστιανοί, ἔχουμε βαπτιστὴ «εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος». Πῶς, λοιπόν, ἀρμόζει νὰ περάσουμε τὴν περίοδο αὐτὴ ὡς ὀρθόδοξοι; Ἄς δοῦμε ὁμῶς πρῶτα **τί εἶνε ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή.**

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μέχρι τὰ 30 τοῦ χρόνια ἦταν ἕνας ἄγνωστος φτωχὸς μαραγκός. Σὰν νὰ τὸν βλέπω μὲ τὸ ζεμπίλι μὲ τὰ ἐργαλεῖα νὰ πηγαίνῃ στὰ διάφορα σπίτια γιὰ νὰ φτειάξῃ σκαμνιά, τραπέζια, παράθυρα, πόρτες, γιὰ νὰ ζήσουν αὐτὸς καὶ ἡ ἁγία του Μητέρα. Κανεὶς δὲν ἤξερε ποιὸς εἶνε. Μὰ ὅταν πάτησε τὰ τριάντα πῆγε στὸν Ἰορδάνη καὶ ἐκεῖ ἔγινε τὸ μεγάλο θαῦμα. Ἄς μὴν πιστεύουν οἱ ἄπιστοι, δικαίωμά τους, ἐμεῖς πιστεύουμε. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀνοιξαν τὰ οὐράνια, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς «*Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα*» (Ματθ. 3,17), καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο σὰν περιστέρι ὀλόλευκο ἦρθε ἐπάνω στὴν κεφαλὴ του. Τότε γιὰ πρώτη φορὰ ἀκούστηκε, ὅτι αὐτὸς ὁ Ναζωραῖος δὲν εἶνε ἕνας ἄνθρωπος ὅπως ὅλοι ἐμεῖς· εἶνε καὶ Θεός, τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς ἁγίας Τριάδος! Μετὰ τὸν Ἰορδάνη καὶ τὴ βάπτισι ὁ Χριστὸς δὲν γύρισε στὸ σπίτι του καὶ δὲν ἔπιασε πιά ξυλουργικὰ σύνεργα· πέρασε τὸν Ἰορδάνη, **βγήκε στὴν ἔρημο**, ἐκεῖ ποῦ τὴ νύχτα μουγκρίζουν ἄγρια θηρία, καὶ ἐκεῖ, ὅπως λέει τὸ Εὐαγγέλιο, ἔμεινε 40 ἡμέρες καὶ 40 νύχτες, καὶ δὲν ἔφαγε οὔτε ἤπιε (βλ. Λουκ. 4,1-2. Ματθ. 4,1-2. Μάρκ. 1,12-13). **Νήστευε αὐστηρὰ καὶ προσευχόταν.**

• Μετὰ, ὅταν –σὰν ἄνθρωπος πραγματικὸς ποῦ ἦταν– πείνασε, ἔρχεται ὁ **σατανᾶς καὶ τοῦ λέει**· –Ἄν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πές σ’ αὐτὲς τὶς πέτρες νὰ γίνουν ψωμιά. Ὁ Χριστὸς τοῦ ἀπαντᾷ μὲ λόγια τοῦ θείου νόμου· –«Δὲν ζῆ ὁ ἄνθρωπος μονάχα μὲ ψωμί»· ὑπάρχει κι ἄλλος τρόπος... (Ματθ. 4,4=Δευτ. 8,3).

• Μετὰ τὸν πρῶτο αὐτὸν πειρασμό, ὁ σατανᾶς τὸν ἀνεβάξει στὴν ἄκρη τῆς στέγης τοῦ ναοῦ, καὶ λέει· –Ἄν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πέσε κάτω, καὶ θὰ ῥθουν ἄγγελοι νὰ σὲ πιάσουν νὰ μὴν πάθῃς τίποτα. Ὁ Χριστὸς πάλι δὲν τὸν ἀκούει. –«*Οὐκ ἐκπειράσεις*

Κύριον τὸν Θεόν σου», τοῦ λέει (Ματθ. 4,7=Δευτ. 6,16).

• Καὶ μιὰ τρίτη φορὰ ὁ σατανᾶς ἀνέβασε τὸ Χριστὸ σὲ πανύψηλο βουνό, τοῦ ἔδειξε ὅλα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ λέει· –Ὅλα τοῦτα εἶνε δικά μου· σοῦ τὰ δίνω λοιπόν, μόνο πέσε νὰ μὲ προσκυνήσῃς. Τότε ὁ Χριστὸς τὸν διώχνει· –Πήγαινε πίσω μου, σατανᾶ· εἶνε γραμμένο «θὰ προσκυνήσῃς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου καὶ αὐτὸν μόνο θὰ λατρεύσῃς (Ματθ. 4,10=Δευτ. 6,13).

Ὅταν ὁ Χριστὸς νίκησε καὶ τοὺς 3 αὐτοὺς πειρασμούς, ἦρθαν ἄγγελοι καὶ τὸν ὑπηρετοῦσαν.

Αὐτὰ λέει τὸ Εὐαγγέλιο. Γι’ αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία μας καθιέρωσε τὴ Μεγάλη Τεσσαρακοστή· γιὰ νὰ τιμοῦμε τὸ Χριστὸ μὲ **ἀνάμνησι** καὶ κυρίως μὲ **μίμησι** τῆς ζωῆς του στὴν ἔρημο. Ὅπως ἐκεῖνος νίκησε τὸ σατανᾶ, ἔτσι κ’ ἐμεῖς τὶς 40 αὐτὲς ἡμέρες ν’ ἀγωνιστοῦμε νὰ νικήσουμε τὸν ἐχθρὸ καὶ νὰ μᾶς ἀξιῶσῃ νὰ ἐορτάσουμε τὴν ἁγία Ἀνάστασί του.

Θὰ ρωτήσετε· **Καὶ πῶς νικάται ὁ διάβολος;** Γιὰ νὰ τὸ νικήσουμε μᾶς **χρειάζονται ὄπλα**. Τί ὄπλα; Νὰ σᾶς δεῖξω λοιπόν τώρα μερικά. Μάθετε νὰ χρησιμοποιήτε αὐτὰ τὰ ἄρματα τοῦ Χριστοῦ, καὶ θὰ νικήσετε τὸ σατανᾶ· οὔτε τρίχα ἀπ’ τὸ κεφάλι σας δὲν θὰ μπορῆ νὰ πειράξῃ. Ποιά εἶνε τὰ ὄπλα;

✓ **Πρῶτο ὄπλο· ἡ νηστεία.** Εἶνε ἡ πρώτη ἐντολή· δόθηκε μέσα στὸν παράδεισο, ὅταν ὁ Θεὸς εἶπε στὸν Ἄδὰμ καὶ τὴν Εὐᾶ· Ἀπὸ ὠριμμένο δέντρο δὲν θὰ φάτε. Αὐτὸ τί ἦταν; Νηστεία. Κι ὅσο οἱ πρωτόπλαστοι τηροῦσαν τὴν ἐντολή, ἦταν μακάριοι· μόλις ὁ σατανᾶς τοὺς γέλασε κ’ ἔφαγαν, τότε διώχθηκαν ἀπὸ τὸν παράδεισο· καὶ πέντε χιλιάδες τώρα χρόνια εἴμαστε ἐδῶ ὅλοι καὶ στεναζοῦμε. Γιατί; Διότι δὲν νηστεύσαμε. Ὅσο ὁ Ἄδὰμ νήστευε ἦταν εὐτυχημένος. Ἐπειτα ὁ Μωυσῆς· ὅταν νήστευε, ἀξιῶθηκε νὰ λάβῃ τὸ Δεκάλογο, τὶς 10 ἐντολές. Ὅταν νήστευε ὁ προφήτης Ἡλίας, ἔκανε θαύματα. Ὅταν νήστευαν οἱ Τρεῖς Παῖδες στὴ Βαβυλῶνα, ἡ φωτιὰ τῆς καμίνου δὲν τοὺς ἔβλαψε. Ἔτσι κάνουν ὅλοι οἱ πιστοί· ἡ Παναγία μας, ἡ ἁγία Παρασκευή, ὁ ἅγιος Νικόλαος, ὁ ἅγιος Σπυρίδων, οἱ μάρτυρες, οἱ ἀσκηταί, ὅλοι οἱ ἅγιοι νήστευαν.

Κ’ ἐμεῖς λοιπόν, **ἂν εἴμαστε Χριστιανοί, νὰ νηστεύουμε**· κάθε Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ καὶ τώ-

ρα τὴν Τεσσαρακοστή· ὄχι κρέας, ὄχι ψάρι, ὄχι τυρί, ὄχι ἀβγό, ὄχι γάλα· κανονικά οὔτε λάδι. Ἐξαιροῦνται οἱ ἄρρωστοι, οἱ γέροι, τὰ βρέφη. Μακάρι ὁ ἄνθρωπος νὰ ἔνε γερὸς καὶ νὰ νηστεύῃ.

Νὰ συνεννοοῦμεθα ὅμως· νὰ νηστεύῃ ὄχι μόνο τὸ στομάχι, ἀλλὰ **ὅλος ὁ ἄνθρωπος**· τὰ χέρια ἀπὸ κλεψιές καὶ ἀτιμίες· νὰ νηστεύουν τὰ πόδια, νὰ μὴν πηγαίνουν ὅπου εἶνε κακό· νὰ νηστεύουν τὰ αὐτιά, νὰ μὴν ἀκοῦνε αἰσχρολόγια, κατηγορίες, πονηρὲς διηγήσεις, σατανικὴ μουσικὴ· τὰ μάτια, νὰ μὴν καρφώνωνται σὲ σαρκικὰ θεάματα, σὲ δαιμονικὲς μορφές. Θέλετε νὰ προχωρήσουμε; Ὑπάρχουν ἄλλες δύο νηστείες πιὸ δύσκολες.

Ἡ μία εἶνε νὰ νηστεύῃ **ἡ γλῶσσα**, ποῦ «κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τσακίζει»· νὰ νηστεύῃ ἀπὸ τὸ ψέμα, τὸ κοτσομπολιό, τὴ συκοφαντία, καὶ πρὸ παντὸς ἀπὸ τὴ βλαστήμια. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια τὰ εὐλογημένα, στὸν τόπο αὐτὸν βλαστήμια δὲν ἄκουγες. Λοιπὸν σᾶς παρακαλῶ αὐτὴ τὴ Σαρακοστή ὁ ἄγγελός σας νὰ μὴν ἀκούσῃ βλαστήμια.

Καὶ τέλος ἡ πιὸ δύσκολη νηστεία, αὐτὴ ποῦ κάνουν στὸ Ἅγιο Ὄρος· εἶνε κρησάρα πολὺ λεπτή, κόσκινο ψιλό. Τί δηλαδή· νὰ νηστεύῃ **ἡ διάνοια** ἀπὸ κακοὺς λογισμοὺς καὶ **ἡ καρδιά** ἀπὸ πονηρὲς ἐπιθυμίες καὶ συναισθήματα. Γιά προσπαθῆστε ἀπόψε, ἀπὸ τώρα μέχρι νὰ πᾶτε στὸ κρεβάτι νὰ κοιμηθῆτε. Ἐχει μεγάλη σημασία αὐτὸς ὁ ἀγώνας. Πές μου τί σκέπτεσαι, νὰ σοῦ πῶ τί εἶσα!... Τέτοια νηστεία κηρύττει ἡ Ἐκκλησία μας.

✓ Δεύτερο ὄπλο εἶνε **ἡ μελέτη**. Ἐχετε στὸ σπίτι τὴν ἁγία Γραφή; Ἄνοιξτε τὴν τώρα τὴ Σαρακοστή. Πετάξτε - κάψτε περιοδικὰ κ' ἐφημερίδες, πάρτε στὰ χέρια σας τὸ Εὐαγγέλιο κι ἀρχίστε νὰ τὸ μελετᾶτε. Θὰ βρῆτε σπουδαῖα πράγματα· θαύματα, παραβολές, ἐξηγήσεις· διαμάντια! Νὰ ἔχετε ἀκόμα μιὰ Σύνοψη καὶ νὰ διαβάζετε ἀπὸ ἑκεῖ ὡραίες προσευχὲς καὶ ἀκολουθίες. Ἡ μελέτη εἶνε ὅ,τι τὸ ἀλάτι στὸ φαγητό. Ἄν κάποιος εἶνε ἀγράμματος, ἄς πάῃ σὲ ἓνα γραμματισμένο νὰ τοῦ διαβάξῃ.

✓ Τρίτο ὄπλο, **ἡ προσευχή**. Προτοῦ νὰ κοιμηθῆτε, σταθῆτε μπροστὰ στὶς εἰκόνες. Ἄν μπορῆτε γονατίστε. Νὰ πῆ ὁ ἄντρας τὸ «Πιστεύω», ἡ γυναίκα τὸ «Πάτερ ἡμῶν», τὰ μικρὰ παιδιὰ τὸ «Κύριε, ἐλέησον»... Ψάλτε τὸ «Κύριε τῶν δυνάμεων...», καὶ σὰν τὰ πουλάκια στὴ φωλιά πέσετε μονοιασμένοι νὰ κοιμηθῆτε. Δεῖξτε μου, δεῖξτε μου μιὰ οἰκογένεια ποῦ κάθε βράδυ νὰ προσεύχεται ἔτσι!

Προσευχὴ στὸ σπίτι· κι ὅταν χτυπᾷ ἡ καμπάνα νὰ τρέχετε καὶ στὸ ναὸ γιὰ προσευχή.

✓ Τὸ τέταρτο ὄπλο ποῖο εἶνε **ἡ συγχώρησι**. Στὸν κόσμον αὐτὸν μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ μᾶς ἔχουν ἀδικήσει, μᾶς ἔχουν πειράξει· ὑπάρχουν πίκρες γονέων καὶ ἀχαριστίες παιδιῶν, μαλωμένες νύφες μὲ πεθερές, τσακωμένοι γείτονες... Ἔ, τώρα συχωρεθῆτε. Νὰ τὰ σβήσουμε ὅλα αὐτὰ, γιατί χωρὶς συγχώρησι δὲν θὰ βροῦμε Θεοῦ ἔλεος. Συχωρεῖς; θὰ σὲ συχωρέσῃ ὁ Θεός· δὲν συχωρεῖς; δὲν σὲ συχωρῆ ὁ Θεός.

✓ Πέμπτο ὄπλο εἶνε **ἡ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησι**. Διαβάζοντας τὸ Εὐαγγέλιο θὰ δῆς σὰν σὲ καθρέφτη, ὅτι ἔχεις κάνει πολλὰ, ἀμέτρητα ἁμαρτήματα. Τί θὰ γίνῃ μ' αὐτὰ; Ἡ ψυχὴ μας εἶνε σὰν ἓνα πουκάμισο λερωμένο ποῦ θέλει πλύσιμο. Πῶς θὰ τὴν καθαρίσουμε; Ὅπως ὁ Δαυὶδ, ποῦ εἶχε κάνει μεγάλα ἁμαρτήματα· ἀτίμασε τὴ γυναῖκα τοῦ γείτονά του, καὶ γιὰ νὰ σκεπάσῃ τὸ ἔγκλημα αὐτὸ ἔκανε καὶ δεύτερο, σκότωσε τὸν σύζυγό της. Κατόπιν ὅμως μετανόησε, σηκωνόταν νύχτα κ' ἔκλαιγε· τότε ἔκανε τὸν ψαλμὸ «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου...». Ἐκεῖ λέει· Θεέ μου, πλύνε με· ἂν σὺ μὲ καθάρῃς, θὰ γίνω κι ἀπὸ τὸ χιόνι πιὸ λευκός (Ψαλμ. 50,3,9).

Καὶ πράγματι, ἅμα ὁ ἄνθρωπος μετανόησῃ κ' ἐξομολογηθῆ τὰ κρίματά του στὸν πνευματικὸ, τότε ἀπὸ μαῦρο κοράκι γίνεται λευκὸ περιστέρι, ἀπὸ λύκος ἀρνὶ γίνεται. **Αὐτὴ εἶνε ἡ δύναμι τῆς μετανόιας**. Κανεῖς λοιπὸν μὴν πλησιάσῃ στὴν ἁγία κοινωνία τὸ Πάσχα μὲ «πιάτο» ἄπλυτο. Μὲ ἄπλυτο πιάτο δὲν τρώει κανεῖς· ἔτσι νὰ πλύνετε καὶ τὴν ψυχὴ. Χωρὶς ἐξομολόγησι δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ κοινωνήσετε τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Αὐτὰ διατάζει ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία.

✓ Καὶ τὸ τελευταῖο ὄπλο ποῖο εἶνε **ἡ ἐλεημοσύνη**. Τὶς ἁγίες αὐτὲς ἡμέρες ὅλοι νὰ κάνουμε τὸ καλό. Μά, θὰ μοῦ πῆτε, ἐμεῖς εἴμαστε φτωχάκια· τί ἐλεημοσύνες νὰ κάνουμε; Κι ὅμως, μπορεῖ ὁ καθένας νὰ κἀνῃ τὴν ἐλεημοσύνη του. Στὸ Εὐαγγέλιο θὰ δῆτε ὅτι ὅλη ἡ περιουσία μιᾶς χήρας ἦταν ἓνα δίλεπτο, κι αὐτὸ τὸ ἔδωσε ἐλεημοσύνη. Καὶ ὁ Χριστὸς εἶπε· Αὐτὴ ἔδωσε παραπάνω ἀπ' ὄλους! Δὲν εἴστε λοιπὸν ἐσεῖς πιὸ φτωχοὶ ἀπὸ αὐτὴν. Χριστιανὸς ποῦ δὲν ἐλεεῖ δὲν εἶνε Χριστιανὸς τὴν ὥρα ποῦ στὸν κόσμον ὑπάρχει τόση δυστυχία. Νὰ ἐλεῆτε. Ἄν βοηθᾷς ἐσὺ τὸν ἄλλο, καὶ ὁ Θεὸς θὰ βοηθήσῃ τὸ σπίτι σου. Ἡ καλύτερη ἀσφάλεια τῶν παιδιῶν σας δὲν εἶνε νὰ τοὺς ἀφήσετε χρήματα στὴν τράπεζα· εἶνε νὰ κάνετε τὸ καλό. Τὰ παιδιὰ τοῦ ἐλεήμονος ὁ Θεὸς τὰ προστατεύει.

Αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ, ἀγαπητοί μου, τώρα ποῦ μπήκαμε στὴν ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Θὰ βαστάξῃ 40 μέρες· κατόπιν, τὸ Μεγάλο Σάββατο, θὰ χτυπήσουν οἱ καμπάνες τῆς Ἀναστάσεως.

Θὰ μοῦ πῆτε· Τὰ ξέρουμε αὐτὰ... Φυσικά· ἡ θρησκεία μας δὲν ἀλλάζει, δὲν θὰ κάνουμε νέα θρησκεία. **Τὰ ξέρουμε, ναί, μὰ δὲν τὰ κάνουμε**. Ἡ πίστι μας δὲν παλιώνει· εἶνε ὅπως ὁ ἥλιος. Δὲν θὰ κάνουμε τὴ θρησκεία μοντέρνα, ὅπως θέλουν μερικοί. Ὅλα θὰ ἀλλάξουν στὸν κόσμον, ἓνα δὲν θὰ ἀλλάξῃ· ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ, ποῦ εἶπε «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι» (Λουκ. 21,33· βλ. & Μάρκ. 13,31).

Ἄν κάνετε αὐτὰ ποῦ εἶπαμε, εὐλογία, εὐλογία, εὐλογία· δὲν τὰ κάνετε; τρέμω νὰ πῶ τὴν ἀντίθετη λέξι. Ἐγὼ **θέλω νὰ εἴστε εὐλογημένοι**.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Εγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2606

Κυριακὴ Α΄ Νηστειῶν – τῆς Ὁρθοδοξίας
24 Μαρτίου 2024 πρωὶ

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ὁρθοδοξία, τὸ καύχημά μας

Ἡ πατρίδα μας, ἀγαπητοί μου, εἶνε χώρα φτωχή, μικρὴ σὲ ἔκτασι καὶ πληθυσμό. Μεγάλα κράτη, πλοῦσια καὶ ἰσχυρά, μᾶς ὑποτιμοῦν· μᾶς λένε ὑποανάπτυκτους. Ἀλλὰ κάνουν λάθος· ἡ ἀξία ἐνὸς ἔθνους δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ὄγκο. Ὅπως ἓνα διαμαντάκι ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ἓνα βουνὸ πέτρες καὶ ἓνα ἀηδονάκι ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ἓνα γύπα ἢ ἓνα κόρακα, ἔτσι κατὰ τὸν ποιητὴ καὶ

«ἡ μεγαλωσύνη τῶν λαῶν δὲν μετριέται μὲ τὸ στρέμμα, μὲ τῆς καρδιάς τὸ πύρωμα μετριέται καὶ μὲ τὸ αἷμα» (Κ. Παλαμάς).

Ἡ ταπεινὴ πατρίδα μας ἔχει κάτι ποῦ δὲν τὸ ἔχουν ἄλλα μεγάλα κράτη, κάτι ποῦ σήμερα ὑποτιμᾶται, περιφρονεῖται. Ποιὸ εἶν' αὐτό; **Ἡ Πίστι μας!** «*Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν*» (Ἄ' ἰω. 5,4) **ἡ πίστις ἢ Ὁρθόδοξος, αὐτὴ εἶνε τὸ καύχημά μας,** αὐτὴ δίνει περιεχόμενο, βάθος, ἀξία στὸ γένος μας. Δυστυχῶς ἀκόμα κ' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δὲν ἔχουμε ἐκτιμῆσει πρεπόντως αὐτὸ τὸν πολῦτιμο θησαυρό, αὐτὴ τὴν ἱερὰ παρακαταθήκη ποῦ μᾶς ἔφησαν οἱ πρόγονοί μας. Μοιάζουμε σὰν ἓνα χωριάτη ποῦ βρῆκε ἓνα λαχεῖο, δὲν ἤξερε νὰ τὸ διαβάσῃ, τὸ πέρασε γιὰ ἄχρηστο χαρτάκι, τὸ ὄρισε καὶ τὸ ῥριξε στὴ φωτιά· κι ὁμως ἐκεῖνο κέρδιζε τὸν πρῶτο λαχνό. Ἔτσι καὶ σ' ἐμᾶς ἔλαχε κλῆρος, ὁ μέγας κλῆρος, ἡ μεγάλη ἀποστολὴ ποῦ λεγεται Ὁρθοδοξία.

Τὸ 98% τῶν Ἑλλήνων εἶνε βέβαια βαπτισμένοι «εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος», ἡ ταυτότητά τους λέει «Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος». Ἀλλὰ πολλοὶ ἀκόμα κι ἀπὸ τοὺς ἐγγράμματους καὶ σπουδασμένους μας **δὲν γνωρίζουν τὴν Πίστι μας**· ἂς ἔμαθαν τόσα ἄλλα, ἀπὸ Ὁρθοδοξία οὔτε τὸ ἀλφαβητάριό της δὲν ξέρουν. Γι' αὐτὸ περιφρονοῦμε αὐτὸ τὸν θησαυρό.

Ἄς μιλήσουμε λοιπὸν σήμερα γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία. Ἄς ἐξηγήσουμε **γιατί ἀξίζει νὰ καυχώμαστε γι' αὐτήν.** Μήπως τὸ καύχημά μας αὐτὸ εἶνε κενό, μάταιο; ἢ ἔχει λόγο καὶ περιεχόμενο; Καυχώμαστε γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας. **Γιατί;**

● Πρῶτον, διότι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας **εἶνε ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία.** Δηλαδή; Εἶνε ἡ ρίζα τῶν πρώτων πατριαρχειῶν· ἐδῶ στὰ χώματα τῆς Ἀνατολῆς ἀπλώθηκε ἡ Ὁρθοδοξία.

Τὸ **Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων** εἶνε τὸ πρῶτο, ἢ «*μήτηρ Σιών*» (Ψαλμ. 86,5). Ἐκεῖ, στὴ Ναζαρέτ, «*ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ Χαῖρε*» (Ἀκάθ. ὕμν. Α' οἰκ.)· στὰ ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου βαπτίσθηκε ὁ Κύριος, στὰ βουνὰ καὶ τὰ λαγκάδια περπάτησε, στὰ Ἱεροσόλυμα ἐτέλεσε τὸν Μυστικὸ Δεῖπνο, βάρδισε τὴν ὁδὸ τοῦ Γολγοθᾶ· καὶ ἐκεῖ ἀκούστηκε τὸ πρῶτο μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως· ἐκεῖ ἔγινε καὶ

τὸ θαῦμα τῆς Πεντηκοστῆς μὲ τὶς πύρινες γλώσσες στοὺς ἁγίους ἀποστόλους.

Στὴν Ὁρθοδοξία ἐπίσης ἀνήκει τὸ **Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας.** Ἐκεῖ γιὰ πρώτη φορὰ οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ πῆραν τὸ ὄνομα *Χριστιανοί* (βλ. Πράξ. 11,26). Ἐκεῖ ἄργότερα κήρυξε ὁ μεγαλύτερος ἱεροκήρυκας, ἐκεῖ κελάιδησε τὸ ἀηδόνι τοῦ ἄμβωνος, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Τὸ ἐπόμενο ἐκκλησιαστικὸ κέντρο εἶνε τὸ **Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας** μὲ πῖο γνωστοὺς ποιμένες τοὺς οἰκουμενικοὺς πατέρες καὶ διδασκάλους μέγα Ἀθανάσιο καὶ Κύριλλο.

Ὅπως κάθε σπίτι ἔχει λίκνο - κούνια κ' ἐκεῖ μεγαλώνει τὸ νεογέννητο παιδί, ἔτσι καὶ ἡ Ὁρθοδοξία μας ἔχει κούνια, ὅπου μεγάλωσε ὁ Χριστιανισμός· λίκνο της εἶνε ἡ **Μικρὰ Ἀσία.** Ἐκεῖ, ὅπου νὰ πᾶς, εἶνε ἅγια μέρη. Στὴ Σμύρνη μαρτύρησε ὁ ἅγιος Πολύκαρπος. Στὶς πόλεις Νίκαια, Νεοκαισάρεια, Χαλκηδὼνα, Ἔφεσο, Γάγγρα, Ἄγκυρα, Λαοδικεῖα συνήλθαν τοπικὲς καὶ οἰκουμενικὲς Σύνοδοι. Στὸν Πόντο εἶνε ἡ Σεβάστεια, ὅπου μαρτύρησαν οἱ 40 Μάρτυρες στὴν παγωμένη λίμνη. Στὴν Καππαδοκία βλέπεις σπηλιὲς ἁγίων ἀσκητῶν μέσα στὰ βράχια. Στὴν Καισάρεια ἔλαμψε ὁ μέγας Βασίλειος. Στὴν Τραπεζοῦντα συναντᾶς μεγάλα μοναστήρια ὅπως τῆς Σουμελά, τοῦ Βαζελώνος, τοῦ Περιστερεῶτα. Ὅποιος θέλει νὰ δῆ τὴν ἀρχὴ τῆς Ὁρθοδοξίας στὴ Μικρὰ Ἀσία, ἂς διαβάσῃ τὴν Ἀποκάλυψη, ὅπου ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἀναφέρει τὶς ἐκκλησίες τῶν ἑπτὰ πόλεων (Ἐφέσου, Σμύρνης, Περύμου, Θυατείρων, Σάρδεων, Φιλαδελφείας καὶ Λαοδικείας) ποῦ φώτιζαν τὸν κόσμον (βλ. Ἄπ. 1,11).

Ὅταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἦρθε στὴν κεντρικὴ **Ἑλλάδα,** ἴδρυσε τὶς ἐκκλησίες τῶν Φιλιππῶν (Καβάλας), τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Βεροίας, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Κορίνθου.

Ὅλα αὐτὰ ἀποτελέσαν ποίμνιο τοῦ ὀρθοδόξου **Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως,** ποῦ χίλια ὀλόκληρα χρόνια ἦταν φάρος σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι. Ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖο αὐτὸ βγήκαν μεγάλοι διδασκαλοὶ καὶ πατέρες, καθὼς καὶ ἱεραπόστολοι ποῦ ἀπὸ τὰ Βαλκάνια ἔφτασαν μέχρι τὸ Δούναβι καὶ τὰ Οὐράλια ὄρη, βάπτισαν πλήθη καὶ τοὺς ἔκαναν Χριστιανούς· Σέρβοι, Βούλγαροι, Ρουμᾶνοι, Ρῶσοι, ὅλα αὐτὰ τὰ ἔθνη βαπτίστηκαν στὴν κολυμβήθρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

● Ἡ Ὁρθοδοξία λοιπὸν εἶνε ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία. Καὶ δὲν εἶνε μόνο ἡ Ἐκκλησία τῶν πατριαρχειῶν, ἀλλὰ εἶνε καὶ ἡ **Ἐκκλησία τῶν παραδόσεων.** Μένει πιστὴ στὶς παραδόσεις, σύμφωνα τὸ λόγο τοῦ ἀποστόλου Παύλου «*Στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐ-*

διδάχθητε είτε διὰ λόγου είτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν» (Β' Θεο. 2,15). Ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει φόβο, προσέχει νὰ μὴ βγῆ οὕτε μία γραμμὴ ἀπὸ τὴν παράδοσι τῶν ἁγίων πατέρων. Τρέμει ὅπως αὐτὸς ποὺ κυβερνάει τὸ πλοῖο στὸν ὠκεανό, ποὺ λίγο ἂν παρεκκλίνῃ θὰ πέσῃ στὰ βράχια· τρέμει νὰ μὴ βγῆ ἀπὸ τὸν βασιλικὸ δρόμο ποὺ χάραξε ὁ Χριστός, οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ οἰκουμενικὲς Σύνοδοι.

Τί φοβᾶται; **Φοβᾶται τὴν κατάρρα** ποὺ λέει ἡ Ἀποκάλυψις· Ἄν κάποιος προσθέσῃ κάτι σ' αὐτά, ὁ Θεὸς θὰ ρίξῃ πάνω του τὴς πληγὲς ποὺ ἔνε γραμμένες στὸ βιβλίον τοῦτο· καὶ ἂν κάποιος ἀφαιρέσῃ κάτι ἀπὸ τὰ λόγια τῆς προφητείας αὐτῆς, ὁ Θεὸς θὰ σβῆσῃ τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς (βλ. Ἀπ. 22,18-19· βλ. & Ματθ. 5,18-19). Οὕτῳ ἔνα γιώτα δὲν ἀλλάζει· «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι» (Ματθ. 24, 35). Δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε προσθήκη οὔτε ἀφαίρεσις.

Ἡ Ὁρθοδοξία **φοβᾶται τὴς αἰρέσεις**. Εἶπαν στὸν μέγα Ἀθανάσιο· –Γιατί νὰ ἴσαι ἐξορία καὶ νὰ ὑποφέρῃς μακριὰ ἀπὸ τὰ πνευματικὰ σου παιδιὰ; –Θέλετε κάτι ἀπὸ μένα; –Δὲν θέλουμε τίποτ' ἄλλο, βάλε μόνο ἓνα γιώτα· ἐκεῖ ποὺ λέει «ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο», τὸ ὁμοούσιον νὰ γίνῃ ὁμοιούσιον. Κατάλαβε τὸν κίνδυνο ὁ μέγας Ἀθανάσιος καὶ τοὺς λέει· –Τὰ χέρια νὰ μοῦ κόψετε, τὸ γιώτα δὲν τὸ προσθέτω· ἂν τὸ προσθέσω, τότε δὲν πιστεύω σὲ Θεὸ ἄλλὰ σ' ἓνα ἄνθρωπο. Ὁχι! λέει. Κ' ἔμεινε ἀκλόνητος.

Ξέρετε, ἀδελφοί μου, πῶς εἶνε ἡ Ὁρθοδοξία; **εἶνε σὰν τὸ μάτι**. Ἐπείσε ποτὲ στὸ μάτι σας σκουπιδάκι; μὴ τρίχα νὰ πέσῃ, τὸ μάτι δακρῦζει, θέλει νὰ τὴ βγάλῃ· κι ὅταν τὴ βγάλῃ ἀνακουφίζεσαι. Τὸ μάτι δὲν δέχεται οὔτε τρίχα· καὶ ἡ Ὁρθοδοξία μας δὲν δέχεται οὔτε τὸ παραμικρὸ σκύβαλο· εἶνε ἡ ἀμόλυνη παρθένος τοῦ οὐρανοῦ.

● Ἀγαπῶ τὴν Ὁρθοδοξία, γιατί αὐτὴ εἶνε ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία τῶν πατριαρχείων, γιατί κρατεῖ τὴς παραδόσεις, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἓναν ἀκόμη λόγο· ὅτι εἶνε ἡ **Ἐκκλησία τοῦ μαρτυρίου, τοῦ αίματος, τῶν διωγμῶν**. Μάλιστα. Ἄνοιξε τὰ ἅγια βιβλία. Πρὶν ἀπὸ διακόσια - τριακόσια χρόνια, ἂν ρωτοῦσες ἓνα Χριστιανό, τί γιορτάζουμε σήμερα, ἤξερε τὴς μεγάλες καὶ μικρὲς ἐορτές, ἀκίνητες καὶ κινητές. Ἀναφέρω δυὸ - τρία παραδείγματα.

✓ Τὸ 156 μ.Χ. συνέλαβαν στὴ Σμύρνη τὸ γέροντα ἐπίσκοπο **Πολύκαρπο**. –Γέρος εἶσαι, τοῦ λένε, λυπήσου τ' ἄσπρα σου μαλλιά. –Τί ζητᾶτε ἀπὸ μένα; –Ἐνα μόνο· βλαστήμησε τὸ Χριστὸ καὶ θὰ ἴσαι ἐλεύθερος. Καὶ τοὺς ἀπαντᾷ· –Ὀγδονταεξὶ χρόνια λατρεύω τὸ Χριστό· κακὸ δὲν μοῦ ἔκανε, πῶς τώρα νὰ βλαστημήσω τὸν εὐεργετὴ μου; Καὶ τότε οἱ Ἑβραῖοι μάζεψαν φρύγανα καὶ τὸν ἔκαψαν ὀλοζώντανο.

✓ Τὸ 1822 **στὴ Χίο** οἱ Τοῦρκοι μάζεψαν στὸ γιαλὸ τὰ **γυναικόπαιδα**. Πῆραν ἀπ' τὸ ἅγιο βῆμα τὸν Ἐσταυρωμένο, τὸν ἔβαλαν κάτω στὴν ἀμμουδιὰ καὶ εἶπαν· Ὅποιος ἀπὸ σᾶς τὸν πατήσῃ θὰ ζήσῃ, ὅποιος δὲν τὸν πατήσῃ θὰ πεθάνῃ. Καὶ οὔτε ἓνας, ἀδέρφια μου, δὲν πάτησε τὸ σταυρό! τοὺς ἔσφαξαν, καὶ κοκκίνισε τὸ Αἱγαῖο. Ποιὰ φυλὴ, ποιὸ ἔθνος φράγκων ἔχει τέτοιους μάρτυρες;

✓ Τὸ 1922, πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς **Μικρᾶς Ἀσίας**, οἱ Χριστιανοὶ ἦταν τρία ἑκατομμύρια. Πόσοι ἔμειναν μετὰ; Οἱ μισοί, ἐνάμισο ἑκατομμύριο. Οἱ ἄλλοι ποῦ πῆγαν; Naί, ἤμουν μικρὸ παιδί σ' ἓνα μικρὸ νησί. Βλέπουμε στὸ λιμάνι νὰ ῥχεταῖ ἓνα καράβι. Ἀκούσαμε· Ἐρχονται οἱ πρόσφυγες! Τί μὲ συγκίνησε· στὴν πρώτη βάρκα κρατοῦσαν μιὰ εἰκόνα· ἦταν τοῦ μεγάλου Βασιλείου, τὴν ἔφεραν ἀπὸ τὴν Καισάρεια. Καὶ μόλις πάτησαν στὴ στεργιά, ἔπεφταν καὶ φιλοῦσαν τὸ χῶμα. Καὶ μετὰ ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος πῆγε στὴν ἐκκλησιὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸ Θεὸ καὶ ν' ἀφήσῃ τὴν εἰκόνα.

● Ἀγαπῶ ἀκόμη τὴν Ὁρθοδοξία μας, γιατί αὐτὴ στάθηκε ἡ μεγάλη **εὐεργέτις τοῦ γένους**. Ὅταν γιὰ τὴς ἀμαρτίες μας ἔπεσε ἡ Πόλις, τότε οἱ πλοῦσοι τοῦ Βυζαντίου, οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ γραμματισμένοι σκόρπισαν· μὲ καράβια τῶν Ἑνετῶν ἔφυγαν στὴν Εὐρώπη. (Εὐχομαί τέτοια δεῖνὰ νὰ μὴ ξανασυμβοῦν· ἂν συμβοῦν ὅμως, πάλι οἱ μεγάλοι θὰ φύγουν μὲ ἐλικόπτε-ρα κι ἀεροπλάνα, καὶ θὰ μείνουμε ὁ φτωχὸς λαὸς νὰ δώσουμε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ παρῶν). Ὅταν λοιπὸν οἱ λογάδες καὶ οἱ ἐπίσημοι ἔφυγαν, ποιὸς ἔμεινε κοντὰ στὸ λαὸ νὰ σφογγίξῃ τὸ δάκρυ του, νὰ τὸν πραινῇ, νὰ τὸν ἐμψυχώσῃ, νὰ τὸν σώζῃ; Ῥωτῶ τὴν Ἱστορία, τοὺς κάμπους, τὰ βουνά, τὴς θάλασσες· Ποιός; Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ σὰν κλωσσο μάζεψε τὰ παιδιὰ τῆς· ἄνοιξε σχολεῖα στὰ μοναστήρια, δίδασκε Ψαλτήρι, Ὀχτωήχι, τὰ Εὐαγγέλια· αὐτὴ μάζεψε τὰ ὄρφανὰ καὶ τὴς χῆρες, στάλαξε ἐλπίδα καὶ κράτησε ἀναμμένη τὴ σπιθαμὴ τοῦ γένους. Κι ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ σηκωμοῦ, τὸ ράσο ἔγινε σημαία, φλάμπουρο λευτεριάς. Στὸν ἀγῶνα τοῦ '21 σὲ κάθε δέκα λαϊκοὺς ἦταν κ' ἓνας ρασοφόρος. Πόσοι θυσιάστηκαν; Ἐξὶ χιλιάδες (6.000) ρασοφόροι, γιὰ νὰ ἔνε ἡ πατρίδα ἐλεύθερη! Ποιὰ «ἐκκλησία» ἔχει νὰ δεῖξῃ τέτοια ἀνδραγήματα; Ἡ Ὁρθοδοξία μας ἦταν πάντα κοντὰ στὸ λαὸ τῆς.

Τὸ 1890 ὁ σουλτάνος Ἀβδούλ Χαμίτ ἔστειλε μήνυμα στὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἔλεγε στὸν πατριάρχη· –Μέχρι τὸ βράδυ θὰ ὑπογράψῃς διαζύγιο γιὰ νὰ χωρίσῃ μιὰ Χριστιανὴ Ἑλληνίδα ἀπὸ τὸν ἄντρα τῆς καὶ νὰ πάρῃ ἓνα Τοῦρκο. Κι ὁ πατριάρχης ἀπαντᾷ· –Προτιμῶ νὰ μοῦ κόψετε τὰ δυὸ χέρια καὶ τὰ δυὸ πόδια καὶ τὸ λαιμό, παρὰ νὰ ὑπογράψω τέτοιο διαζύγιο. Καὶ δίνει ἐντολή, παραμονὲς Χριστουγέννων, νὰ κλείσουν ὅλοι οἱ ναοί, καὶ ἡ Ἐκκλησία νὰ κηρυχθῇ ἐν διωγμῷ. Αὐτὸ ἔκανε ἰσχυρὴ αἴσθησι στὴν Εὐρώπη καὶ τὸν κόσμο, καὶ ὁ σουλτάνος ἀναθεώρησε τὴν ἀπόφασί του. Ἐτσι τὴ νύχτα τῶν Χριστουγέννων χτύπησαν πάλι χαρμόσυνα οἱ καμπάνες· ἡ Ἐκκλησία γονάτισε ἓναν Ἀβδούλ Χαμίτ. Αὐτὴ εἶνε ἡ **Ὁρθοδοξία** μας, ἀδελφοί! Τότε, μικρὸ παιδί στὰ Γιάννενα ὁ ποιητὴς Κρυστάλλης, ρώτησε· –Πατέρα, τί γίνεται; –Νίκησε τὸ Πατριαρχεῖο, παιδί μου. Καὶ γιὰ τὴ νίκη αὐτὴ ὁ Κρυστάλλης ἔγραψε·

«(Ἡ Ἐκκλησία!) – Θρησκεία γλυκεῖα μάνα,
Τί ὁμορφὴ δίνεις ἐσὺ λαλιὰ καὶ σπὴν καμπάνα
καὶ πόσο ἐκείνη ἡ λαλιὰ σαλεύει στὴν καρδιά μας!
Πόσες, ἐκεῖνος ὁ Σταυρὸς ἀπ' τὰ καμπαναριά μας,
στὴν ἀντηλιάδα χύνοντας τόσες χρυσὲς ἀχτίδες,
χύνει βαθεῖα μας στὴν ψυχὴ γλυκὲς χρυσὲς ἐλπίδες!»

(«Ὁ Καλονερός τῆς Κλεισούρας», Ἀναγνωστικὸ Ε' Δημοτικοῦ, σ. 8).

Ἀδελφοί μου, ἡ Ὁρθοδοξία εἶνε ὄχι μόνο τὸ καύχημά μας, ἀλλὰ καὶ ἡ **ἀσφάλειά μας**. Τὸ ἄρνι, ὅταν φύγῃ ἀπ' τὸ μαντρί, τὸ τρώει ὁ λύκος. Ἡ Ἐκκλησία μας εἶνε τὸ μαντρί τοῦ Χριστοῦ. Ὅσοι Χριστιανοὶ θὰ μείνουν ἐδῶ, ἔχουν τὴν ἀσφάλεια τῆς σωτηρίας τῶν. Ἐξω ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξία λύκοι βαρεῖς ἀπειλοῦν· «**κῦκλω οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι**» (Ψαλμ. 11,9). **Ἐδῶ νὰ μείνουμε, στὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία**.

Πολλὰ θὰ γίνον. Ὅ,τι γράφει ἡ Ἀποκάλυψις καὶ τὸ Εὐαγγέλιο θὰ πραγματοποιηθοῦν. Θὰ περάσουμε πολλὰ βάσανα. Θ' ἀλλάξῃ ὁ χάρτης τῆς Εὐρώπης, θὰ γίνον γεγονότα στὴν Ἀνατολή. Ἐνα πιστεύω ἀκραδάντως· ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία μιὰ μέρα θὰ φτάσῃ μέχρι τὰ ἄστρα τ' οὐρανοῦ· **θὰ γίνῃ «μία ποίμνη εἰς ποίμνην»** (Ἰω. 10,16), μία ποίμνη – ἡ Ὁρθοδοξία, εἰς ποιμῆν – ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· ὄν, παῖδες, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**